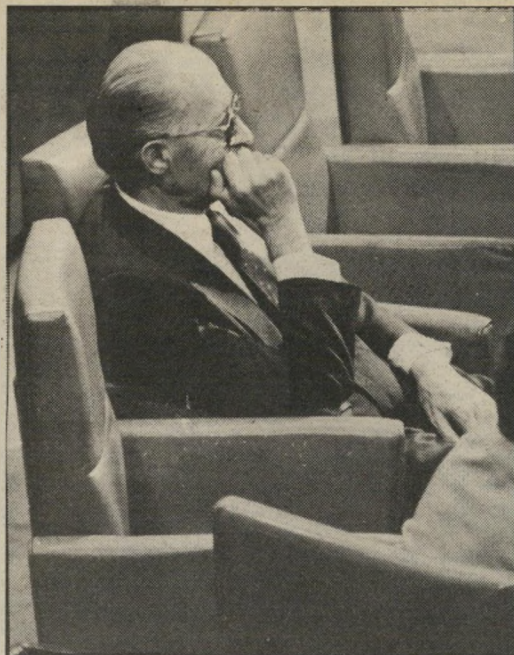

של ידו. הוא אינו עצוב, הוא פשוט אדיש!

את ההרג. אך הוא אינו עושה זאת. יתכן שהסיבה היא עמוקה יותר ויסודית יותר. אולי מרגיש מנחם בגין כאדם שהגיע לסוף דרכו הפוליטית כשהוא נכשל בעצמו, ומכשיל את עמו בכישלון נורא, המטיל צל ארוך על הדרך הפוליטית כולה. וגרוע מכל: הכישלון הנורא מעמיד אותו במצב של חוסר-מוצא. כל פעולה שתיעשה עליידי ישראל בהקשר הלבנוני, תהיה רעה מבחינות רבות. הישארות בקווים הנוכחיים, כפי שתובעים האמריקאיים, אינה באה בחשבון מבחינה פנימית. נסיגה לקו האוואלי לא תפתור שום בעייה

ראשיהממשלה. ליד שולחן בכנסת סיפר אחד מאנשי האופוזיציה את המעשה בנער שרצח את הוריו, ואחר כך ביקש רחמים מן השופט בטענה שהוא יתום. "יפה מאוד שבגין מצטער על החללים שנופלים בלבנון", אמר האיש, "אבל מי החליט על הפלישה ללבנון? מי שלח את החיילים ליהרג שם?" קשה לדעת מה בדיוק גרם ל-אפאתיה של מנחם בגין. יש הטוענים כי מצבו הגופני וריכוזי התרופות שעליו ליטול הם שגרמו לכך. אך צריך להיזהר מאור בהסברים מסוג זה. ככל הידוע, לא אושפז בגין

קשה לצפות מבגין, חסר-העניין, שיחליט החלטה כה חשובה לגביו מבחינה אישית, ולגבי המדינה כולה מבחינה פוליטית, כמו החלטה על התפטרות. החלטה מסוג זה היתה מחייבת אותו להכריע בשורה של עניינים חשובים: האם יהיו בחירות מוקדמות? מי יהיה יורשו בתנועת החרות? מתי בדיוק יתפטר מתפקידו? בגין אינו מוכן להחליט עתה בעניינים אלה. קרוב לוודאי שהוא מצפה, כי התקופה הרעה הזאת תחלוף. אין ספק שאנשי לישכתו מצפים לכך. הם זוכרים שהיו כבר בעבר תקופות רעות, שבגין הצליח להתנער מהן,

שלא היתה

מהותית. נסיגה מוחלטת תהיה הוראה מיידית בכישלון המוחלט של המלחמה בלבנון. כאשר כל צעד שינקוט הוא צעד רע — אין זה פלא שראשיהממשלה אינו מגלה עניין רב באף אחד מן הצעדים, ומאבד את עניינו גם בדברים אחרים, התובעים את הכרעתו. חוסר-העניין של בגין בלט מאוד כאשר הוא ישב, השבוע, בהתחלת הדיון בכנסת ביום השני. הוא לא פנה בדברים לאף אחד מהשרים שישבו לידו, כאשר השיבו השרים על הדיון

לאחרונה. הוא אמנם רזה יותר מתמיד, אך הוא כבר הולך ללא עזרה, אם כי כצליעה. הוא גם אינו חיוור מן הרגיל. אחרים טוענים כי מותה של אשת-נעוריו, עליזה, הוא שגרם לעצבות הרבה. אך זהו הסבר לעצבות, ולא לחוסר-העניין. גם המצב החמור של ישראל ושל חיילי צה"ל בלבנון אינו יכול לספק לכך הסבר מספק. אם אומנם בגין מצטער כל-כך על אוברדהחיים של חיילי-צה"ל בלבנון, עליו לנקוט בשורה של צעדים נמרצים כדי למנוע

ולשוב לאיתנו, "להיות במיטבו" בלרגון של אוהריו ויריביו. המדיניות שהוא נוקט בה היא מדיניות של "שב ואל תעשה". הוא מצפה לכך שבתקופת המעבר יסתדרו העניינים "איכשהו". בינתיים הוא ממשיך לעבוד: הוא מנהל את ישיבות הממשלה. הוא משתתף בפגישות של ועדות הכנסת, ובכינוסים של מיפלגתו. אך כל זה בלי שום עניין. בינתיים נופלים יריביו של בגין למלכודת "הצער", ואינם עוסקים כלל בעיקר — בחוסר-העניין שמגלה

המוזמנים, לשנייה קצרה. המבט אינו עצוב או מיוסר, אלא חסר-עניין. בגין כמעט שלא שוחח עם חבריו ליד שולחן הממשלה, וקשה לדעת מה הוא קלט.

מבט מסוים במשך כל הדיון ישב בגין כשפניו מומנים לדוכן הנו-אמים. לפתע הוא הפנה את פניו לעבר יציע

אגודת קמוץ מנחם בגין צועד בצליעה קלה ונכנס להיכל הכנסת. בגין רזה מאוד לאחרונה, והחליכה קשה עליו. אפשר לראות כי היא גורמת לו כאבים: אגודתו הימני קמוץ, והוא לוחץ את אגודלו בין אצבעותיו, כמי שמנסה להחניק את כאביו. לשאילתות. הוא דיפרף בחוכמה הירקרקת של השאילתות, אך לא קרא בה. הוא דיפרף אחר-כך בחוכמה אחרת, והחזירה למקומה בערימה שלפניו. הוא הציץ מרי פעם בשעונו, כאילו הוא מחפש עניין לענות בו. כאשר התיישב לידו שריהמשפטים, משה ניסים, וריבר עימו במשך שעה ארוכה, כמעט שלא השיב בגין לדבריו. הוא הסתפק בהאזנה.

כאשר רעמה הכנסת בגליצחוק, כשהשיב שרהפנים יוסף בורג בכריחה על שאילתא נוספת, שהיפנה אליו "הח"כ אמנון רובינשטיין — בגין אף לא חייד. גם האיש העצוב ביותר מחייד מפעם לפעם. אך אדם שאיבד כל עניין אמיתי בנאמר ובמתרחש, אינו מסוגל לחייד.

שלמה פרנקל